

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter večja po pošti prejemam, za avstro-egerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijke volja znizana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiri-stopne pett-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravnštvo, na katere naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Národní tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Iz Belgrada.

[Izv. dop.]

Pad Čumičevega ministerstva je bil nenaden in nepričakovani. Liberalna naša stranka, ki bi jo človek tudi veliko-srbsko imenovati mogel, je bila vsa osupnjena. Isto dan, ko je naša narodna skupščina svoje zaupanje Čumičevemu ministerstvu izrekla, ko je navidezno trdneje stalo, nego kedaj poprej, sprli so se baje ministri mej soboj in demisijonirali. Uzroki pada Čumičevega ministerstva tedaj ne morejo biti notranji, nego so nedvojbeno vnanji. To sprčuje tudi to, da je knez demisijo v prvih sprejel, da je na njo uže pripravljen bil, da jo je tako rekoč uže tudi pričakoval. — Vpraša se: kdo je pritiskal na odstop Čumičevega ministerstva? Odgovor na to vprašanje je lahek. Nobeden drug, nego tiste velevlasti, katerim nij po volji, da obstoji zaveza med Srbijo in Črno goro z namenom, turške Slovane njihovega podjavljenja rešiti, in tako status quo spremeniti. Sedaj stoprv, po odstopu Čumičevega ministerstva je Črnogorsko-turška razmerica do zadnje iskrice zadušena, kajti Črna gora brez Srbije ne more nič opraviti. — Na mesto odstopivšega Čumiča želete so velevlasti Marinoviča nazaj, katerega politiko je v adresnej debati zadevni odbor odsodil, skupščina pa samo z večino treh glasov potrdila. Marinovič je mož komplimentov, in

za voljo tega so velevlastni, pri nas nastanjeni tuji konzuli v svojih poročilih Marinoviča zmirom kot moža slikali, s katerim se da ravnat, kakor se koli hoče. Vendar bi pa bila velika abnormiteta, če bi se denes zopet Marinovič za ministra predsednika postavil, denes, ko še ista skupščina zboruje, katera mu je zaupnico, ali bolje rekoč nezaupnico, samo z večino treh glasov votirala. Naš novi ministerski predsednik imenuje se Štefanovič. Žejujmo bodo pa velevlasti gotovo še zadovoljnje, nego bi bile z Marinovičem. V karakteristiko Štefanoviča bočem samo eno besedo reči, in ta beseda je: mevža. Vpraša se, kaj bude naša skupščina na to rekla? Po odstopu Čumiča so bile njene sednice na šest dnij obustavljene, brž ko ne za to, da se za novega minister predsednika Štefanoviča kakovšna takovšna večina skrpari. Če se pa to ne bo dalo, ker je v skupščini vendar mnogo narodno-liberalnih in naprednih elementov, se bodo pa skupščina enostalno razpustila, in potem bodo mogel Štefanovič celo po volji velevlastij krmiliti. Če bi se bila skupščina vprašala, koga želi minister za predsednika gotovo se ne bi bila za Štefanoviča izjavila, nego za Grušiča.

Kaj bo narod na vse to reklo, za to se denes še ne vpraša. Sicer pa nekako tako izgleda, ko da je velevlastni še celo milo in drag, da se Srbija ne ojači, da je v sebi nesložna, da svojo moč v notranjih

borbah potrosi, z eno besedo, da propade in žrtva drugega postane.

Od kar so Hrvati zastavo jugoslovanske ideje od sebe vrgli, pobrali so jo Srbi, ter jo od dne do dne višje in višje vzdigujejo. Od kar je mej Hrvati zavladal indiferentizem za Slovaustvo sploh, in za Jugoslovanstvo posebej, vzdignilo se je Srbstvo do voditeljstva Jugoslovanstva. Hrvatstvo je svojo nalogu na slovanskem jugu doigralo, in rečimo, tudi zaigralo, Hrvatstvo je našlo svoje skromne meje, iz katerih se ne more več geniti, pa še v teh ga napreduječe Srbstvo vsak dan bolj nazaj riva. Hrvatje ne vide na svetu drugačega nego magjarsko poščast. Hrvatje misle, da imajo Magjari za nje ali kruh ali kamen, in za to se pred njimi enkrat smejo, enkrat jočejo, kar se ve, da njih moževno, kamo-li junaško. Iz gledišča Jugoslovanstva je zelo obžalovati, da velevlasti Srbstvo denes pod noge mečejo. Prusiji to nij zameriti, kajti oslabljenje Slovanstva, kjer koli se ga kaj najde, to je njena korist. Zameriti se pa to mora Avstro-Ogerski, zlasti pa Rusiji. — Srbstvo je preživel smrtni udar na Kosovem polju, je pretrpelo četiri-stoletno turško suženjstvo, pa bode tudi še prebolelo današnjo krizo. Rusija zastopa denes na balkanskem polnotoku isto politiko, katero je Avstro-Ogerska zastopala v Italiji, dokler je Lombardo-Benečija še njena bila. Ideja italijanske svobode in italijanskega narodnega edinstva je pa nazadnje vendar

Listek.

Noč ima svojo moč.

(Povest.)

„Uživajte kar hočete, a meni pustite kar sam hočem, gospod doktor. Pol stoletja uže tako živim, in sem visoko starost dočakal, ter želim, da tudi vi pri svojej priči takovo dočakate, kakoršno sem jaz.“

„Je li se vam uže dalje časa gnjusi vsaka mesna jed?“

„Uže odkar sem bežal iz mravljišča, katero se človeštvo zove. Gnusi se mi od one noči, v kateri so mi ljudje „v peku ponarejene podobe božje“ vzeli vero, da more biti v človeku kaj božjega. — Vi mislite, da bi, ko bi se mej svet vrnol, ozdravel od bolezni, katerej pravite misantropija, ker je pak v resnici le gnus nad vsem, kar nosi človeško ime. A zagotovjam vam, da prav samota mi je vrnola vero v boga, in vendar gospod doktor — — !“

Zdravnik odstopi nekoliko stopinj, pretresen po izrazih divnosti v glasti in mahijehih govorečega, kateri črez nekoliko časa še pristavi: „— nekako čudno se prestrašim, ter zaman iščem v sebi žarek one ljubezni,

katera je pred v meni živila, zastorjeno srečno upanje, katero me je navdajalo, ko sem mirna večera mirijove zvezd na nebuh občudoval.“

Črez dolgo še le si je zdravnik upal izpregovoriti: „mislite si, da ste imeli bude sanje?“

„Mislite-li, da še norim?“

„Ne, ne, gospod, menim le, da se more doživelega kakor hudi sanj znebiti, da bode vsaj vaš večer, če ne vesel, vsaj miren. Govoriva enkrat o tem, kar vam srce toliko teži. Pet in dvajset let živite uže pri meni, in še nikdar nijste o tem, kar imenujete svojo skrivnost, toliko povedali, kakor denes. To je dobro znomenje.“

Starec odkima z glavo.

„Ustuo gotovo ne, pismeno morda po mojej smrti. Veliko, veliko let uže leži rokopis v mojej mizi in če bo kdo, boste gotovo vi podedovali ga. Mogoče, da, ko boste omenjeno prebrali, se boste kesali, ker ste to storili. Mogoče, da boste pozneje rekli, da sem bil še neumen, ko sem to pisal, — a meni bode vse enako.“

„Vdam se v vaše želje, akopram vam še dolgo živenje želim.“

„Kdor kakor jaz, uže 50 let umira, on ne more biti tacim željam hvaležen.“

Stem je bil izredno dolgi pogovor z gospodom Ponzetom pri kraji. Doktor Davis previdi, da je tu odveč. ter se poslovi.

Petdeset let je uže minolo, odkar je gospod Ponzet, — katerega je umrli tovarš zdravniku Davis-u priporočil, — početkom nerad, popreje rodovoljno, ločen od sveta in vseh domačih hižnih bivalcev, mej norci živel. V blazni hiži na škotski meji, romančično med gorami ležečej privatnega zdavnika Davisa, sklenil je konec svojega življenja dočakati. Ne besedice nij nikdar o onem omenil, kar mu je svet tako prgnjusilo semešno, tiko, nikdar mesene jedi uživajoč, živel je, kakor do sedaj. Časi je sedel v voz, ter se peljal kake pol ure sprehajat se; drugače se pa nij ganił iz Davisove hiže, ali pak celo iz svoje sobe ne. Ko ga je pak jela starest tlačiti, sedel je od ranega jutra do večera pred kaminom, ter podobo nenavadno lepe deklice z tresočimi se rokama poljuboval, ali pak nepremakljivo zrl na ogenj, kako so iskrice kvišku skakale in umirale, — a nij zapazil, da tudi iskrice njegovega življenja bolj in bolj pojema. In zgodilo se je, kar je Davis od dne do dne pričakoval.

Avstro-Ogersko do Soče nazaj vrgla. Niti vojniki, niti krvniki je nijsa zatreli mogli. Isto tako bode tudi jugoslovanska ideja danes ali jutri zmagonosna postala. Postopanje velenostij v črnogorsko-turškej razmirici in v Srbiji dosta jasno kaže, kaj so mej soboj, glede balkanskega polutoka dogovorile in ustanovile. Srbi nemajo denes nič druzega, nego zdrave mišice in junaško srce, in to jim bodočnost zagotavlja.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. februarja.

Državni zbor bode kakor je finančni minister v davkovskem odseku izrazil se, v kratkem za nekaj časa odložen.

Na **Dunaji** se govori o ministerski krizi. Namesto Auersperga pride, kakor na borzi ugibljojo Koller in Kellersperg. Ne dosti bolše za slabšim.

Da je na tem nekaj resnice, kaže tudi kako važni članek v „N. fr. P.“ od nedelje, ki pravi, da ministerstvo Auerspergo ne velja nič in parlament nič, da je torej treba nove vlade, novih osob, da si se sistem naj obdrži. Ta članek v tem listu nas je osupil. Res mora nekaj važnega goditi se. Naš zadnji duujski dopis je bil resničen. To potrjuje s tem člankom sama „Neue freie Presse.“ —

Ogerska vlada bode odstopila, ali drugače neče kakor častno odstopiti, zatorej si bode prej od svoje stranke dala zaupnico votirati.

Vnarusje dežele.

Rusija bode z drugimi evropskimi vladami tudi brez Angleške, ki se neče udeležiti, v Peterburgu imela konferenco, nadaljevanje bruseljskih pogovorov, kako mejnaročno vojno pravo urediti v duhu človečnosti. Angličanje se nečejo zavoljo tega udeležiti, ker sodijo, da napadena dežela se sme z vsacim orožjem braniti.

Na **Francoskem** je sé sprejetjem znanih Vallonovih nasvetov republika formalno prizvana. Da so celo ujeni protivniki Orléanisti na zadnje za njo glasovali, zahvaliti se je bonapartistom, kateri so po deželi zateli tako rovati, da so se jih zbalili tudi prవreniki konstitucionalne monarhije, ter „mej dvema zlema“ za sebe manjše še izbrali.

Gospod Ponset je potoval je v boljši svet. Doktor Davis je bil glavni dedič njegove velike zapuščine, ter je tudi njemu obljubljeni rokopis podedoval. Bil je brez nadpisa a zapečaten. Doktor ga odpečati. Pisane je bilo težko umljivo. Različna pisava sve dočila je, kaki viharji občutki so se menjali, in kateri mu peresa niso vodili, temveč podili. Slediči zadržaj:

„Radi bili bi vi zvedeli, doktor, kateri dogodljaj me je izmej sveta pahnil. Dobro! Skazali ste mi toliko ljubezni, da bi moral vse pozabiti, kar so mi ljudje hudega učinili, a to se ne da! Obdolžil sem vse človečanstvo, ter ne morem ne zabiti, ne odpustiti. Kratka, skoraj bi reklo srečna leta, katere sem v vašem zavetji, kot norec, preživel, tačas sem nekoliko pozabil. A ko se mi je pak vrnilo ono, kar zovejo pamet, vrnili se je tudi spomin, oni dar, kateri je tisoč in tisoč ljudem edini zvesti prijatelj, — meni pak pošast strahu.“

Sodite sami: osoda mi je sicer osula zlata v mojo zibelko več, nego je bilo treba; kakor da bi mi bilo možno s tem vse nadomestiti. Nemila smrt mi je vzela starše še kot otroku. Pri samoljubnih ljudeh sem preživel ne prav veselo svojo mladost. Ljubil

Španjski kraljček Alfonz je prišel v Pampeluno k vojski, katera je Karliste pri Esquinzi nazaj vrgla in sedaj maršira na San Barbara. — Proganjanje republikancev se je začelo. Zorilla je moral svojo domino zapustiti.

Dopisi.

Iz Šoštanja 5. februar. [Izv. dopis.]

(Naša hranilnična in posojilnična zadruga) napreduje prav dobro, ker smo bilance razglasili in nijsa se samo pomnožile vloge, katerih je bilo poprej le malo, nego ponudila nam je tudi štajerska hranilnica v Gradcu znesek 6000 gold. na posodo proti 6% obrestovanju, katero ponudbo smo sprejeli prav hvaležno, kajti zadowoliti moramo zahteve, ki nam pribajajo iz naših okrajev in družih, kakor n. pr. Gorjeni grad, Vranjsko, Celje itd., po mogočnosti se vsem ljudem pomaga, ki iščejo tu pomoči. — Od novega leta začenši je vzvišano tudi obrestno merilo zaradi tega, da moremo nagraditi inventarne in gospodarske stroške lanskega leta, ki iznašajo 600 gold., dalje tudi, da bi zadrugi se pomagalo z izdatnimi sredstvi, kajti kljub razumnej previdnosti našega predsedništva, more baš tu ali tam nastati kaka izguba, katero bi morali nagraditi členi, se je torej v minolem občnem zboru enoglasno sklenilo, da se odražuje od vsacega 100 gld. posojila, 25 kr. kakor pridavek, oziroma ustanovnina k zadružnej zalogi, ker le vsled tega se bode ustanovnina pomnožila v nekolikih letih, ter okreplila. Kako ceno ima brza pomoč, more le ta soditi in izprevideti, ki je uže iskal kake pomoči. V našem okraji nijsa več na dnevnom redu rubeži, javne dražbe in davkovske eksekucije. Končno naj bode še omenjeno, da se od začetka posojilne zadruge nij tožil nobeden dolžnik, ker vsi členi vestno izpolnjujejo svoje dolžnosti, zraven tega pak predsedništvo samo občinstvu in ljudem naproti postopa prav prizanesljivo in rahlo, kar si je vsled tega pridobilo splošno zahvalo in čisanje.

Sploh moramo močno priporočati ustanovitev tacih društev, ter kličem sosednjim okrajem in občinam: „Na delo, kdor ima kaj srca za narod, ker vi se s tem naредite mej narodom nepozabljive!“ —

Iz Ljutomera 5 februar. [Izv. dop.]

Pročitavši 6 štev. „Slov. Gosp.“ izrekem sem radi ljutomerskega dopisa pravično sodbo, da dotični dopisovalec kar zopet po svojej jezuitovskej starej navadi piše odločno o stvari, o katerej nij upoznajen, kajti ta gospodin, kojega eminentno poznam po njegovej strastnej fantaziji, je stopr par zadnjih trenotkov bil pričajoč pri polaganji računa volilcem dež. poslanca dr. Srnca. Pa tudi križevski dopis, kojega je tudi ta gospodin spisal (da! da!), je pravi produkt žive fantazije, kajti naš c. kr. okraj. glavar nij nikdar gostil na sv. Štefana dan ljutomerskih županov niti pri obedu, niti pri večerji, niti pri malej južini, niti pri zajuterku, ni z ostanki, koji so mu bili stopr Silvestrov večer ostali, ni z nijedno drugo „žavbo“.

Dopisovalec se hudo radi tega, ker je povdarjal g. Srnec šolstvo kot neogibljivo potrebno napravo za narodno omiko. Kar se pa tiče ponemčevanja z muožečimi se narodnimi šolami, moram le to reči, da vam možem, ki ste vzdrževatelji in zastopniki narodnega šolstva, je na slobodno voljo dano, koliko se nemškutari po slovenskih narodnih šolah (evo §. 6. šol. postave od 24. maja 1869. l.) Namestu, da učitelju vrirete in predpisujete nemščino v šol. svetih, postavite se raji z energično besedo na zdravo pedagoščno stališče! To velja sploh šols. svetovalecem. Zakaj bi torej le za to kedr dr. Srnca sovražil, ker ga nij sram biti — Mladoslovenca? Da bi bili samo trije volilci zadovoljni z g. poslancom, ta je „bosa“, in da je mogel g. poslanec nezadovoljen biti se strastno interpelacijo necega volilca, to pač nij čisto nič čudno, kajti ž njo je interpelant pokazal tako politično ignorancijo, da so se temu i drugi slušatelji čudili radi tega. Čemu torej iz rokava stresati? čemu eno samo osebo zmatrati za vse pričajoče?

sem še takrat človeštvo, črez vse ljuba bila mi je pak moja sestra Olga, lepa, srčna dekle, — edina stvar, z menoj sklenena z vezmi krv, še bolj pak s čarovnimi vezmi simpatije. Moja ljubezen do nje ostala je še neskaljeno tudi še, ko sem postal ženin njenе najzvestejše prijateljice; a če je večja ljubezen mogoča, ljubil sem še bolj svojo sestro, ko mi je smrt nevesto vzela. Le nekaj me je vedno vznemirjalo. Olga je bila bogatemu Rusu obljubljena, ter bi morala iti z njim v St. Peterburg, in akoprem sem hotel iti za njo, zdelo se mi je vendar, da, ko se bode zaročila, bode nastal vedno širji prepad mej nama, kateri bi najino ljubezen obladil. Mlad, bogat, neodvisen — vendar nissem imel druge sreče, nego s sestro se pomenkovati, katera edina me je umevala.

A kaj podobo sreče risati, katera je na tako strašen, neizrečeno hudoben način bila uničena. — So li v oni strašni noči vsi angelji spali?

Hijeronim pripoveduje, da je v svoji mladosti v Galiciji videl Škote človeško meso jesti. — Če so ti ljudje zapazili čredo, niso volov ali prešičev napali, temveč pastirje, da so v Nevgateju kazali podobe onih človekōrciev, kateri niso le ljudij napadali, ter

oropali, temveč njihova trupla na kosec razsekali, nasolili, in po zimi jeli; — da će se ne motim ob času Ludovika XIII. ali pozneje je v Parizu neki paštar, kateri je imel veliko kupca, paštete napolnil z človeškim mesom, katere je ubil.... to vse so žalostni dogodki, iz mej katerih je slednji tudi sodnisko potrjen. Zgodovina svedoči veliko dejanj, katerih bi se moral kot taki jih sramovati in ježe oblediti. Vi, doktor, ste v knjigi človeštva, kakor tudi jaz prej, čitali, — vi znate imena pošastij človeških zaznamovanih, ter izključenih.

Ko boste brali listke „obnorelega“, vi lehko o njih mislite, kar hočete, takrat uže ne bom, ali pak boljši vedel: kaj pomeni človek, od kod pride, kam se vrne, in — kdo nad zvezdami biva?

Pričenjam pisati, kar sem si prav za prav namenil. Ali bom pak dovršil tega, ne vem. — Kakor veste, je uže črez 50 let; s svojo sestro bil sem šel ta čas v London ženinove sorodnike obiskat. Prvi pot je pak veljal staremu mojemu znancu. Prišli smo v veselo družbo, kjer se je pelo, pilo in plesalo v pozno noč. Nekoliko vinjen sedem potem s svojo sestro, katera je vedno do-

Saj tudi kmetje vedo, da „Sl. Gosp.“ nij evangelij, da bi mu vse verovali: istino i neistino.

Naša čitalnica je zopet na nogah. G. Pernišek se je pred volitvo kot odbornik odpovedal, ker odide iz Ljutomera. Bodemo videli, kaj bude delal novi odbor združen iz obeh narodnih strank. Naj bi mu pač ne bil glavni namen ples in druge lehkomiselnosti zdaj, ko želi nas Bismark uničiti.

Iz Svilnja na Slov. Štajerskem 7. februar. [Izv. dop.] Srečno smo učakali Kurenta pusta in počivajo v toplej hiši nosimo klóbase v usta. Toliko parov ženinov in nevest je bilo letos pri nas na oklici, da smem naranost reči, da tukajšnji Slovenci se še ne opuštimo.

Kar se tiče ajde, moram z veseljem reči, da je bila lausko leto izvrstno polna. Baš to leto sem je bil malo usejal in nameril sem je nazlic temu kacih 110 mernikov. Vso to ajdo pa je omlatilo 6 ljudij v poldrugem duevi, toda nikakor ne s cepci, nego — z rčeno mlatilico na palec. Koliko dnij pak bi bili moralni stati na mrazu s cepci, ako še ne bi bila iznajdena omenjena mlatilica! in koliko več bi to dolgočasno pritiskanje s cepci koštalo! Torej naj se gredo solit vsi tisti godrjnjači, kateri se razen krščanskega nauka ničesar drugega nečejo učiti! Dokler nijsem čital prekoristnih časnikov, bil sem tak modrijan starega testamenta, da sem mislil, da pošten kmet nijednega drugega človeka sè suknjo ne sme poslušati, nego li ozuanovalce sv. evangelijsa, a temu nij tako, treba mu, da se uči tudi on vsaj iz časnikov, ako uže nij imel zlate prilike, da bi bil mogel hojevati v narodno šolo, za katero se naši možje toliko brigajo, da bi jo postavili in učitelja dobili, kolikor za lanski skopneli sneg. V omiki so naše Svilnjo resnično zapustili bogovi. V rezitev uže hojevamo, pa nas še v prste zebe. Toda je čvrsta. Mislimo, da bode dosta mošta letos, kali?

Ker je v naše kraje došlo več glav muških goved od kmetijske družbe, nadejati

se je, da se vzboljša govedarstvo pri nas kmalu, saj imamo sladko pašo za-njo. Lep poduka nam še manjka za to.

Govorilo se je, da ustanové v Radečah „narodno čitalnico“, pa ne vem če bo kaj, ker premalo učenih kmeta ljubi.

Iz Trsta 7. februarja. [Izv. dopis.] Kakor druga leta napravili so naši fantje slovenski domačini Khunovega polka tudi letos 5. t. m. eleganten ples v dvorani pri zelenem bribu. Povabljeni so bili vsi odlični tržaški Slovenci, kateri so se skoro vsi tudi udeležili, kajti prišlo jih je nad 200 uživati predpustno veselje. Lep venec krasnih devojk, višje vojaške in civilne notabilitete so počastile ples s svojim pohodom. Dekoracije niso bile kakor prejšnja leta. Da smo v krogu domačinov, na to nas je le jezik in barve vojaške po navratnikih opozorovalo, vsega družega, posebno zastav v njih bilo!

Da se je posebna zadovoljnost pri tržaških Slovencih pogrešala, uzrok temu je le vodstvo, katero nij vsled nemškatarske zagrizenosti in strahopetnosti dalo plesu domačega obraza. Mnogo povabljenih gostov se je izrazilo da, ako še prihodoče leto domači polk tako brezobzirno z javnim plesom svojo narodnost taji, ne bode se jih več dosta udeležilo.

Včeraj v soboto je bil pa v tržaški čitalnici zadnji predpustni ples, katerega moram omeniti kot najlepšega. Zbral se je društvo v ogromnem številu. Videti je, da tržaška čitalnica, ne le sasmo z besedami, tombolo in dramatičnimi predstavami, tudi z lepo aranžiranimi plesi svoje družabnike popolnem zadovoljuje.

Odboru, kateremu gre vsa čast, za izvrstno vrejene veselice smemo čestitati z nado v pustnem času z dramatičnimi nasopet zabavati. Tržaški karneval je letos prav mrzel in reven.

Domače stvari.

— (Na c. kr. državno pravdništvo) je izročilo v soboto pet ljubljanskih

meščanov in volilcev za trgovinsko zbornico objavo in nekoliko ovaj za dokaze, da je rečene zbornice volitev rezultat nemškatarskih goljufij, sleparij in nezakonitosti. Drž. pravdništvo kot čvar zakonitosti sedaj mora preiskavo začeti.

— (Iz Gornjega grada) se nam piše: Naznanjam vam, da nam je 5. februar nemila osoda g. Franja Fišerja, po domače Matija v obče priljubljenega in poštenega narodnjaka na žalost vseh znancev in prijateljev iz naše sredine pobrala. K mnogobrojnemu sprevodu prišla sta tudi dva g. tržana iz Mozirja. Bil je na plučah bolan in mu je (plučna) privodnica počila.

— (G. učitelj Tomaž Knežar) v Šen-Petu je bil 31. jan. ob 9. uri zjutraj slovesno pokopan. Sprevod je vodil domači gosp. župnik in gosp. podžupnik je res ganljivo pridigal. Spremljalo je ranjegega 9 učiteljev, 4 duhovnika, kraj. šolski svet, šolarji še z sveticami in mnogo ljudstva. Videjo se je marsikatero objokano oko ko so mu tovariši nadgrobno zapeli.

— (Učiteljsko društvo) za okr. Kozje, Sevnica, Brežice ima v četrtek dopoldne v Rajhenburgu zbor.

— (Prva dolenska posojilnica.) Iz Metlike se nam piše: vesela novica, da tamošnji redoljubi srušijo in bodo kmalu uže odprli posojilno in hraulnično zadrugo z neomejenim poroštvo. Da bi po vsej slovenski deželi posnemalce našli. — (V tem naj se primeri tudi denašnji dopis iz Šoštanja.

— (Slovensko gledališče) je bilo zadnjo nedeljo prav dobro obiskano in nedeljsko občinstvo z igranjem („Lumpaci Vagabund“) zadovoljno.

— (V Škofji Loki) so se fantje v nedeljo po maši pred kapucinsko cerkvijo stepli in je eden bil zaklan.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 6. februar.

Posestnik Janez Zalokar iz Nadgorice je 15. avgusta 1874 po noči ob 11. iz Je-

mov tišala, v voz, kateri bi naju domov pripeljal.

A komaj sva se kake pol ure peljala, ko se os voza zlomi, ter sva bila na ta način prisiljena izstopiti. Druzega vozunika v tem oddaljenem predmestju dobiti, bilo je nemožno. Hotel sem nama drugod prenočiča poiskati, a zopet je sestra domov silila, in zopet sem se njene volji udal. Ako pram so nama ljudje večkrat pravi pot po-kazali, vendar sva v gosti megli na nepravi zašla. Molčeč ideva dalje. Le nekoliko korkov sva mogla pred se videti, in hiše so se vedno bolj nedoločno iz goste megli videle. Sem in tja čutil sem sestrini roki v mojih se tresti, in ko sem jo hotel pomiriti, rekla je: saj sem sama nzrok, da moram tako okolo tavati. Večkrat se je zdelo nama, da vidiva luč z daljave, a ravno tolikrat sva bila prekanjena. Enkrat se Olga tesno k meni pritisne in zamolklo zakriči, ker se jej je dozdevalo, da vidi senco moža k nama se plaziti; jaz kličem, maham z palico okolo sebe, — ničesa nij bilo. Zdajci, ko sva pri oglu neke hiše zasuknila, zaledava luč. Na pol veselo, na pol skrbno, lazila sva se za svitlobo, ter sva dospela, kolikor se je dalo razločiti, do male, na pol

razdrte bajte. Bilo je vse tiko notri. Napejala sva oči, da bi skozi umazana okna v sobo videla, — in kar sva zapazila, ali boljše uganiila, bila je starka, pri mizi slo-neča in speča. Sklenil sem iti starko pro-sit, da bi nama pravi pot pokazala. Olga, katerej sem ukazal pri dvurih čakati, nij se hotela ni trenotka od mene ločiti, ter me silno prosila, ne v to hišo iti, marveč najin pot nadaljevati.

Meni se je zdelo, da tu premisleki nijso na pravem mestu, in odločno peljem branečo se sestro v hišo — osodepolni koraki. — Tanka, lojeva sveča nij mogla nizke in umazane sobe toliko razsvetliti, da bi bila stvari v njej razločila. Toliko sem videl, da je bila starka močna ženska umazana in podobna čarovnici. Pogled njenih krmežljajivih očij bil je strupen, govorjenje bilo godrnjanje in njen smehljaj hudoven. Moja sestra je nekaj šepetal, mislim, da se je bogu v varstvo izročila.

Posrečilo se mi je sedaj starki depo-vdati, kaj hočem, a odgovora njenega nijsem umel. Od zunaj slišim težke stopinje proti niši koračiti, ko se k oknu obrnem, vidim dve osobi težko stvar na dvorišče vleči. Velikanska osoba, gotovo soprog starkin, stopi

z mladim dečkom v sobo. Moža s trdimi lasmi in mršavo brado moral se je vsak bat, obraz mlajšega vsakomu se gnusiti. Starka pripoveduje velikemu, kateri napi od vrha do tal ogledava, nekaj, v nama neumljivem jeziku.

„Imate najbližje, če greste črez dvorišče in dalje pri vrtovih“, obrne se mož neuljedno k meni, potem k pomagaču: „Pelji jih na prostor“. Jaz izvlečem denarnico. „Pustite“ zarenči velikan ukazovalno. Moja sestra se me na desno pritisne in drži krčevito moji roki. —

„Pojdiva v božjem imenu, Olga“ rečem, ter greva za osobu, katera nam je s svetilno pot kazala.

„Tu zadaj?“ vpraša Olga tresoča se, ter je skusila v malem prostoru orien-tirati se.

„Kmalu bode“ jej odgovorim, ter jo sobo vlečem.

„Bog“, zakriči Olga ter plašno v stran gleda, manj ostroviden od svoje sestre za-gledal sem tudi jaz zdaj kar mi je kri v glavo sililo. Bila je glava mrtvega človeka! Prestrašen odskočim nekoliko, a naenkrat me buti nekaj po glavi — in več se ne zavem.

(Dalje prih.)

sihové krčme domov šel; do njegovega hleva ga je sosed Matija Snoj spremil, in se tam od njega ločil, ter domov šel. Janez Zalokar je šel proti kašči, kjer je hotel prenočiti. Ko v temi vrata dotiplje, ga nekdo, katerega po osobi nij poznal, mahoma tako močno po glavi udari, da se je brez zavesti na tla zgrudil. Njegova žena je slišala pok, a ona je mislila, da je mož v piganosti okno ubil in se za to nij zmenila. Črez nekaj časa gre še le gledat, ter ga najde pred kaščo brez zavestno ležati. Ona nij drugače mislila nego, da je mož v piganosti obležal, in je poklicala sina Janeza Zalokarja in Matijo Merčuno, ki sta ga, ne opazivši rane, v odprto šupo odnesla in tam pustila.

Ko je šla Reza Zalokar drugo jutro ob 8. enkrat gledat, če se je uže streznil, opazila je zadej na njegovi glavi veliko rano, ki ga je močno bolela.

1. septembra 1874 leta po noči ob 12 uri je Janez Zalokar umrl vsled one rane.

Pri razparanji se je našlo, da je zgornja in zadnja kost počena, možgani okolo rane stlačeni in da je orodje s katerim je bila rana doprinesena nabrunjena sekira.

Ko se je bil Janez Zalokar zopet zavedel, je odločeno in pod prsego trdi, da drugi nij bil, ko Martin Koderman, ki ga je udaril, ker se mu je uže rotil, da ga bode umorili.

Vsled preiskave se je sledče skazalo: Martin Koderman je imel do 17. maja 1874 18 let staro hčer Janeza Zalokarja za ljubico. 17. maja 1874 ga zaloti Janez Zalokar v postelji pri njegovi hčeri in ga zarad tega tako natepe, da je bil Koderman težko ranjen in Janez Zalokar zarad hododelstva težke telesne poškodbe obtožen. Zatorej je on J. Zalokarja močno sovražil. Kmalu potem ko je ozdravil, rekel je k Andreju Gregoriču iz Nadgorice, ko sta o poškodbi govorila, da bode Janeza Zalokarja vulgo Šublia ubili.

Ko je 14. avgusta 1874 zvečer Janeza Zalokarja v krčmi pri Jesihu v Nadgorici videl, rekel je brez vsega uzroka, da mora enkrat Janeza Zalokarja ubiti. Janez Zalokar mlajši in Nace Pečar potrjujeta.

15. avgusta 1874 popoldne je šel z Janezom Snojem v Sotesko v krčmo in nij hotel v domačo krčmo pri Jesihu samo zato, ker je Janez Zalokar tamkaj bil. Ko sta po

neči v Nadgorico nazaj prišla, je Koderman rekel, da bo Janeza Zalokarja natepel. Mognedre pri jesihovi krčmi se je lahko prečkal, da je Janez Zalokar še v krčmi.

Zatoženi obstane, da je Janeza Zalokarja tako udaril, da je vsled te poškodbe umrl, vendar taji, da je imel namen ga usmrtni. Proti izreku zvedencev, da se je rana baje z ojstro sekiro prizadela, odločno trdi da ga je le z matiko udaril.

Porotnikom se je stavilo dvojno vprašanje eno glasče se na umor, eno pa za primerljev zanikanja prvega vprašanja pa na uboj.

Ko so porotniki prvo vprašanje eno glasno zanikali, drugo pa enoglasno potrdili, je bil zarad hododelstva uboja po § 140 k. p. obsojen na 4 leta težke ječe pojstrene z enim postom vsak mesec in vsako leto 15. avgusta s posameznim zaporom v temnico na trdem ležišči.

Razne vesti.

* (Državni dolgo) v Avstriji so — kakor „Pol“ od četrtega preračuna — pomnožili od Hohenwartovega odstopa za celih 105 milijonov 627 546 goldinarjev. Tako gospodarjo nemški in nemškutarski »Fasungstreuci.“!

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Ljubljani.

28 let nje je nij bolezni, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraščenih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiku, kašelj, neprevavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, siljenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosičih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojene in je bolje, nego dojničino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, meje njimi spričeval profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, prvega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinja Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričeval.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagni vse zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženji v

scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenji v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prisnih bolezni, ampak tudi pri pljučnici in sasenji v grlu. (L. S.) R. d. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnoga učenih družtev.

Wichester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnosti prikazivane, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam glede vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalec gosp.

Dr. Angelstein.

Berolin, 6. maja 1856. Ponavljajo izrekam glede Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872. Moj patient, ki je uže bolhal 8 tednov za strašni bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni. Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik. St. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le tako zvana „Revalenta Arabic“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.“

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha se sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipochondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 75.877. Flor. Kollerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznejnji prsti bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprevavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4krat tečneja, nego meso, ter se pri odraščenih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehaščih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., funt 2 gold. 50 kr., 2 funt 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalescière-Biscuiten v puščah á 2 gold. 50 kr. u 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolaté v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry & Comp. na Dunaju, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mehr, v Gradeč bratje Oberanzmeyr, v Innernku Diechtl & Frank, v Celovec P. Birnberger, v Lenči Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černoviceh pri N. Širku, v Osiku pri Jul. Dakidu, lekarju, v Gradeč pri bratih Oberanzmeyr, v Temesvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždimu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specijalskih trgovceh; tudi razpošilja dnejska hiša na vse kraje po poštih načinjencih sli povzetih.

Prodaje: Barry & Comp. na Dunaju, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mehr, v Gradeč bratje Oberanzmeyr, v Innernku Diechtl & Frank, v Celovec P. Birnberger, v Lenči Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černoviceh pri N. Širku, v Osiku pri Jul. Dakidu, lekarju, v Gradeč pri bratih Oberanzmeyr, v Temesvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždimu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specijalskih trgovceh; tudi razpošilja dnejska hiša na vse kraje po poštih načinjencih sli povzetih.

Dunajska borza 8. februarja.		
Enotni drž. dolg v bankovcih	70	gld. 80
Enotni drž. dolg v srebru	75	80
1860 drž. posojilo	110	60
Akcije narodne banke	960	—
Kreditne akcije	20	25
London	111	15
Napol.	8	90
C. k. cekini	5	25
Srebro	105	70

Oznanilo.

Pri podpisanim okrajnem glavarstvu je izpraznjena služba tajnika. Prosilci za ta posel morajo razum dotične predpisane politične vednosti, biti zmožni slovenčine v pismu in govoru. Letna plača je 600 gold. Opravljati mora vse v uradniško delokrožje spadajoča dela občinskega urada v Šmariji.

Prosilci naj svoje prošnje z dotičnimi prilogami in spričevali rednega obnašanja vpošljijo do 20. februarja 1875. 1. podpisaniemu okr. glavarstvu nefrankovan.

Okrajno glavarstvo v Šmariji na Štirskem
3. febr. 1875. (38-2)

Starosta: Anderlach.

7. februarja:

Pri Monu: Bloh iz Lyona. — Bojanović iz Trsta. — Goldschmidt iz Krizevca. — Benešek iz Planine. — Vidic iz Zagreba. — Šumerjak iz Trsta.
Pri Malici: Stranski iz Dunaja. — Nasimbeni iz Pontebre.
Pri Zanoreti: Rež iz Kranja. — Mayer iz Grada. — Petrič iz Črnega vrha. — Miler iz Zagreba. — Kinbauer iz Merana. — Meger iz Kanize.
Pri Virantu: Wenzelis iz Kočevja. — Štabel iz Ljubljane.

Národná tiskarná

v Ljubljani

se pripravuje

za izvršitev vseh tiskarskih del

v lični obliki in po najnižji ceni, posebno:

1000 poštih voznih listov	5 gld.	— kr.
vsakih 1000 več	3	20
1000 voznih listov za železnice s firmo in železniškim kolekom	7	50
2000 za brzovoznino s firmo in železniškim kolekom	13	50
1000 za brzovoznino s firmo in železniškim kolekom	9	—
2000 za brzovoznino s firmo in železniškim kolekom	16	50
1000 zavitkov (Couverts) v kvart s firmo	4	—
v oktav	3	80

Zaloge tiskaných formulárov

za c. kr. sodnije, občinske urade, okrajne zastope, šole, cerkve in cerkvene urade, advokate in notarje, pobotnice za mesečne plače i. t. d.

Lastnica in tisk „Národné tiskárne“.